

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АНАЛІТИЧНЕ ЧИТАННЯ (НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ)

Ступінь освіти	бакалавр
Освітня програма	Германські мови та літератури (переклад-включно) перша - англійська
Тривалість викладання	15 чверть
Заняття:	8 семестр 2020/2021 н.р.
Лекції	за розкладом
Мова викладання	Німецька
Кафедра, що викладає	перекладу

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4541>

Консультації: 14.30-15.50, щовівторка (крім святкових днів), ауд. 10/509(лекції)

Онлайн-консультації *: Teams – група «Аналітичне читання (німецькою мовою) »

Інформація про викладачів:

Кабаченко Ірина Леонідівна	доцент
Персональна сторінка	https://pereklad.nmu.org.ua/ua/Kabachenko.php
Е-пошта:	kabachenko.i.l@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Аналітичне читання (німецькою мовою)» є вибірковим курсом для спеціальності 035 Філологія яка викладається у 8 семестрі в обсязі 4 кредитів ECTS. Основними формами навчання є лекційні та семінарські заняття. Лекційний матеріал спрямований на формування у студентів системи сучасних знань в області лінгвістики і літературознавства.

На семінарських заняттях у формі опитування, доповідей, презентацій, інтерактивного спілкування, дискусій тощо закріплюються знання, отримані на лекціях та при виконанні самостійної роботи, удосконалюються знання по застосуванню методів аналітичного читання текстів різних стилістичних типів з німецької мови.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Аналітичне читання (німецькою мовою)» – формування комплексу знань, вмінь і навичок, необхідних для лінгвістичного аналізу тексту в його поєднанні з літературознавчим аналізом. Забезпечити професійну підготовку студентів для ґрунтовного розуміння та філологічного опрацювання художніх текстів.

Реалізація цієї мети передбачає поглиблення знань про функціональну диференціацію мовних стилів з акцентом на художнє мовлення з його характерними

ознаками та функціями. Ознайомлення студентів з прикладами реалізації різних текстових жанрів, їхніми структурно-композиційними та стилістичними ознаками. Опрацювання уривків класичних та сучасних німецькомовних художніх текстів для розуміння відмінностей у способі викладу в залежності від культурно- історичної парадигми, комунікативних функцій тощо.

Основні завдання дисципліни:

1. Ознайомлення студентів з сучасними підходами і методами аналізу тексту, методами герменевтики та їхніми історичними витоками.
2. Сформувані у студентів теоретичну базу, що розкриває загальні та спеціальні ознаки художнього стилю.
3. Опрацювання класифікації літературних жанрів з подальшим практичним аналізом фрагментів літературних творів.
4. Засвоєння студентами основних функцій художньої літератури.
5. Аналіз лінгвостилістичних особливостей літературних текстів, засобів виразності, експресії, колориту, лаконічного викладу інформації тощо.
6. На базі теоретичних знань розвивати й вдосконалювати у студентів аналітичний підхід до художніх текстів, що допоможе їм досліджувати і розуміти ті явища, які формують глибинну структуру тексту.

3. Результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- Сучасні підходи відносно класифікації літературних жанрів;
- Структурні та лінгвістичні ознаки оповідань, есе, романів та ін.;
- Функціональну спрямованість різножанрових художніх текстів;
- Сучасні тенденції у художньому мовленні та їхні соціально-історичні передумови;
- Систему понять та закономірностей, що слугують досягненню інтенціональності тексту;
- Засоби реалізації емотивності, експресії, лаконічності вислову тощо.

вміти:

- визначати поняття « текст », « літературний жанр » з огляду на диференційні ознаки й функції;
- використовувати у процесі аналізу художніх текстів сучасні методи, зокрема контекстуальний, композиційний, лінгвостилістичний та ін.;
- аналізувати структуру художніх текстів з урахуванням таких композиційних частин, як заголовки, підзаголовки, експозиція, основний текст, кінцівка;
- оцінювати функціональну значимість стилістичних фігур та інших мовних засобів задля реалізації апелятивності, експресії;
- виявляти вплив контексту та інших пресупозиційних чинників на смисл текстових елементів;
- ґрунтовно опрацьовувати художні тексти, аналізувати синтаксичні, лексичні, словотвірні фразеологічні явища та їхні функції в межах мікро- та макротексту.

4. Структура курсу

№ з/п	Назва розділу/теми та її зміст
1.	Лекційний курс
	Метод аналітичного читання тексту.
	Аналіз та інтерпретація. Поняття «досвіду» читання.
2.	Текст як предмет лінгвістики і літературознавства. Рівні опису тексту. Текст і твір.
	Аналіз змісту тексту: зміст, значення, смисл. Структуралізм. Аналітичний концепт текстової когерентності.
	Аналіз стилю. Параметри опису стилю.
	Види текстів. Класифікація.
3.	Поняття жанру. Інтерпретація текстів за родами: лірика, драма, епос.
	Аналіз оповідної структури текстів.
4.	Комунікативна структура тексту.
5.	Об'єкт лінгвістичного аналізу тексту - художній твір. Горизонтальна (порівнева) структура тексту.
	Есе, лист і література.
6.	Щоденник: документальна цінність і літературний тип тексту.
	Оповідання як тип тексту.
	Новела як тип тексту.
	Роман як тип тексту.
	Семінари
1.	Основні терміни та поняття лінгвістичного та стилістичного аналізу тексту.
2.	Лінгвостилістичний аналіз тексту. Основні напрями інтерпретації художнього тексту.
3.	Лінгвостилістичний аналіз фрагменту наукового дискурсу.
4.	Лінгвостилістичний аналіз фрагменту прозового художнього дискурсу.
5.	Лінгвостилістичний аналіз фрагменту поетичного художнього дискурсу.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.
MS TEAMS

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Відвідування	Практична частина	Бонус	Разом
60	35	5	100

Теоретична частина оцінюється за результатами здачі контрольної тестової роботи, яка містить 20 запитань, з 20 тестових запитань, 1 відкрите запитання.

Кожний тест має один правильний варіант відповіді. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 2 бали.

Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 20 балів. Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями.

Максимальна кількість балів за ККР: 60

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи

Комплексна контрольна робота має на меті перевірити вміння та навички студентів та вміння розуміти.

Якість виконання завдань визначається коефіцієнтом засвоєння K_z – відношення кількості правильно виконаних істотних операцій (відповідей) до загальної.

Кожне вірно виконане завдання першого тестового питання оцінюється 1 балом.

Для оцінювання відповіді на теоретичне питання (№ 2) за тридцятибальною системою пропонуються наступні критерії:

- 0-4 – на питання не було відповіді або відповідь була не по суті питання;
- 5-9 – відповідь неповна та містить тільки загальні дані змісту питання або у відповіді допущено кілька серйозних помилок;
- 10-14 – відповідь, неповна та містить серйозну помилку або більша частина відповіді не за темою питання;
- 15-19 – відповідь, в основному, відбиває суть питання, але допущено декілька неточностей або частина її не відповідає суті питання, або ж відповідь носить схематичний характер без необхідних пояснень;
- 20-24 – відповідь цілком відповідає поставленому питанню, але відсутні деякі пояснення або допущена незначна неточність, або ж відсутня послідовність у відповіді;
- 25-30 – відповідь цілком відповідає суті питання, містить необхідні пояснення та малюнки, написано лаконічно, послідовно і грамотно, а також містить ситуаційний аналіз.

Система критеріїв оцінювання якості конкретної одиниці перекладу виходить з градації помилок, яка базується на ступені спотворення змісту оригіналу при перекладі.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка». <http://surl.li/alvis>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перекладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

7.6. Бонуси

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освітим буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення

змісту навчальної дисципліни «Проблеми міжкультурної комунікації та перекладу». За участь у анкетуванні здобувач вищої освіти отримує додаткові 5 балів.

8. Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Астрахан Н. І. Моделювання у літературознавстві: аналіз художнього тексту і інтерпретація художнього твору: автореф. дисертації на здобуття докт. філолог. наук. Київ, 2015. 42 с.
2. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту : навч. посібник. Київ: Знання, 2008. 423 с.
3. Науменко А. М. Філологічний аналіз тексту (основи лінгвопоетики): Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2005. 416 с.
4. Adamzik K. Textlinguistik. Eine einführende Darstellung. Tübingen: Niemeyer, 2004. 176 S.
5. Brinker K. Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2005. 173 S.
6. Handbuch Literaturwissenschaft. Band 2: Methoden und Theorien / Hrsg. von Thomas Anz. Stuttgart: J. B. Metzler, 2007. 498 S.
7. Heringer H. J. Linguistische Texttheorie. Eine Einführung. Tübingen: utb, 2015. 219 S.
8. Heringer H. J. Textlinguistik. Ein Arbeitsbuch. Brey: mykum Verlag, 2018. 272 S.
9. Krieg-Holz U., Bülow L. Linguistische Stil- und Textanalyse. Eine Einführung. Tübingen: Narr Francke, 2016. 288 S.
10. Methoden der literatur- und kulturwissenschaftlichen Textanalyse. Ansätze – Grundlagen – Modellanalysen / Hrsg. von Nünning V., Nünning A. Stuttgart, Weimar: J. B. Metzler, 2010. 340 S.
11. Vater H. Einführung in die Textlinguistik: Struktur und Verstehen von Texten. – München: Fink, 2001. 221 S.

Допоміжна

1. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2004. 274 с.
2. Adamzik K. Literatur aus der Sicht von Text- und Diskurslinguistik // Handbuch Sprache in der Literatur / Hrsg. von A. Betten, U. Fix, B. Wanning. Berlin, Boston: de Gruyter, 2017. S. 97–119.
3. Beaugrande de R.-A. Einführung in die Textlinguistik. Tübingen: Niemeyer, 1981. 290 S.
4. Corbineau-Hoffmann A. Die Analyse literarischer Texte. Einführung und Einleitung. –Tübingen: A. Francke, 2002. 215 S.
5. Handbuch Sprache in der Literatur / Hrsg. von A. Betten, U. Fix, B. Wanning. – Berlin, Boston: de Gruyter, 2017. 591 S.
6. Heinemann W. Textlinguistik: eine Einführung. – Tübingen: Niemeyer, 1991. 310 S.
7. Schmid W. Elemente der Narratologie. – Berlin, New York: De Gruyter, 2005. 320 S.
8. Šklovskij V. Der Zusammenhang zwischen den Verfahren der Textführung und den allgemeinen Stilverfahren . Hrsg. von J. Striedter. Bd. 1. München: Wilhelm Fink, 1969. S. 36–121.
9. Stenzel H. Die Analyse und Interpretation der literarischen Texte // Einführung in die spanische Literaturwissenschaft. Stuttgart: J.B. Metzler, 2001. S. 36–96.

Інтернет-ресурси

1. https://www.researchgate.net/publication/306016071_Die_Analyse_und_Interpretation_literarischer_Texte
2. <http://romanlooser.ch/AutorInnen/LiterarischeTexteAnalyse.pdf>
3. https://www.bbs1-lueneburg.de/images/files/deutsch/deutsch_homepage/leitfaden_erzaehltextanalyse_lang.pdf
4. <https://www.studocu.com/de-at/document/universitaet-klagenfurt/textlinguistik/zusammenfassungen/textlinguistik-pruefungsfragen/9390457/view>